

Van: Elektronische nieuwsbrief van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis
<nieuwsbrief@CAGNET.BE> namens contact@CAGNET.BE

Verzonden: vrijdag 23 januari 2015 12:35

Aan: nieuwsbrief@CAGNET.BE

Onderwerp: Nieuwsbrief - Het Virtuele Land: Nieuwsbrief januari - februari 2015

Dit is de tweemaandelijks nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw.

Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op [deze link](#).

Nieuwsbrief

Nieuwsbrief januari - februari 2015

In dit nummer

- [Nieuwe themaverhalen: Drieluik Voeding](#)
- [Project 'Terug in handen' afgerond](#)
- [Nieuwe publicatie](#)
- [De Retoriek van Honger en Overvloed](#)
- [Save the date](#)
- [In de kijker](#)
- [Agro-erfgoed telex](#)
- [Beeldspraak: Karrendatabase](#)

Drieluik Voeding: 'Eten op de plank'

Naast het drieluik landbouw, 'Leven van het land', staat op het Het Virtuele Land nu ook 'Eten op de plank'. In drie verhalen, *Schaarse middelen*, *Revolutie in de voeding* en *Productie en consumptie in massa*, wordt de geschiedenis geschetst van meer dan twee eeuwen **Belgische voedingsproductie, - distributie en -consumptie**, van 1750 tot nu.

In ieder verhaal wordt de **keten** gevolgd. Van hoofdzakelijk agrarische productie, kleinschalige distributie en honger voor een groot deel van de bevolking, gaat het naar een verhoogde industriële productie, een meer georganiseerde distributie en een kleinere kloof tussen het menu van rijk en arm om te eindigen bij massaproductie, multinationals, overdadige consumptie en 'tegenbewegingen' als Fairtrade en bio.

Lees 'Eten op de plank' op Het Virtuele Land en kom meer te weten over aardappelen voor de armen, de eerste restaurants in Brussel, chique banketten, kleine kruideniers, de eerste Belgische supermarkt, overgewicht, cryogene vriestunnels, sterrenkoks en vegetarisme.

Het drieluik voeding werd geschreven door **Greet Draye**.

[naar boven](#)

Project 'Terug in handen' afgerond

In het najaar van 2013 en het voorjaar van 2014 registreerde en inventariseerde CAG de collectie van het **voormalige Landbouwmuseum Leiedal vzw** in Kortrijk. De collectie bevatte een grote diversiteit aan landbouw- en huishoudelijke werktuigen, vaak unieke stukken.

Op basis van de registratie op objectniveau werd in 2014 een **herbestemmingstraject** uitgestippeld. Diverse collectiebeheerders uit Vlaanderen namen de waardevolle stukken over. Er werd ook een openbare kijkdag georganiseerd

voor elke geïnteresseerde. Op die manier blijven de fysieke stukken bewaard. De volledige collectie werd ontsloten op **Erfgoedinzicht** en zal in de loop van 2015 ook op Het Virtuele Land raadpleegbaar zijn. Van de collectieregistratie werd een rapport opgesteld: '**Terug in handen. Collectieregistratie en -evaluatie van het Landbouwmuseum Leiedal (Kortrijk)**' (pdf - 1,6 MB).

Het project was een samenwerkingsverband tussen vzw Landbouwmuseum Leiedal, stad Kortrijk, Projectvereniging Overleg Cultuur Regio Kortrijk, provincie West-Vlaanderen en CAG.

Fotocompilatie: kruiwagen (LEI0795), ossenjuk (LEI0097), slijpsteen (LEI0014) en zaaimachine (LEI0587)

[naar boven](#)

Nieuwe publicatie

Het project '**Binnen bij boeren, bakkers en brouwers**' brengt het aanwezige **roerend en immaterieel erfgoed** van landbouw, platteland en voeding in Haspengouw en Voeren samen. De bijhorende lezingenreeks in 2014 was een succes. Op vraag van de vele deelnemers worden de zes lezingen nu gebundeld in een mooie publicatie.

Op **donderdag 26 februari** om 19.30 uur stellen de Erfgoedcel Haspengouw en CAG deze publicatie feestelijk voor in de

Fabrik, de nieuwe evenementenhal van de stroopfabriek in Borgloon (Stationsstraat z/n). Op het programma staat een lezing van Jo Billen over de Haspengouwse limonadefabrieken. Projectmedewerker Jonas Slegers vertelt meer over de genomen stappen om het agrarisch erfgoed van Haspengouw een toekomst te geven.

De voorstelling is gratis, maar vooraf inschrijven is wel verplicht: info@erfgoedhaspengouw of tel. 011 70 18 30. De publicatie is vanaf 26 februari te koop voor 5 euro. Meer informatie op de **website van Erfgoedcel Haspengouw**.

[naar boven](#)

Onderzoeksproject 'De Retoriek van Honger en Overvloed'

Eeuwenlang waren mensen voor hun **voedselvoorziening** afhankelijk van de lokale of regionale markt. Perioden van schaarste en honger wisselden elkaar af met tijden van overvloed. Vanaf de late negentiende eeuw namen de wereldwijde landbouwproductie, de internationale handel in voedingswaren en de voedingsindustrie een hoge vlucht. Voor de Europese regeringen was dit wettelijk: zij moesten hun **agro-voedsel**politiek drastisch aanpassen aan de uitdagingen die de globaliserende markt met zich meebracht.

Hoe handelde België als klein en dichtbevolkt land dat bijzonder marktgevoelig was? Het onderzoeksproject 'De Retoriek van Honger en Overvloed: agro-voedsel**politiek** in België van ca. 1918-1958' wil de sociale spanningen en politieke discussies blootleggen omtrent de vraag naar en het aanbod aan voedsel tijdens de cruciale maar nog onontgonnen 'interim-fase' 1918-1958.

Centraal in het onderzoek staan twee vragen: die naar de verschuiving van een nationale agro-voedsel**politiek** naar een politiek van internationaal overleg en samenwerking, en die naar de verhouding tussen een boerenpolitiek en een consumentenpolitiek. Het onderzoek wordt verdeeld over twee doctoraatsbursalen, uitgevoerd door **Laura Eskens** en **Sara Mispoulhier**, onder leiding van prof. dr. Leen Van Molle (MoSa, KU Leuven) en prof. dr. Yves Segers (ICAG / MoSa, KU Leuven).

[naar boven](#)

Save the date

Ook dit jaar zit CAG niet stil en staan er heel wat activiteiten op stapel. Meer info hierover volgt nog, maar noteer alvast de volgende data in je agenda:

- **24 maart:** de **Nacht van de Geschiedenis**, dat dit jaar volledig in het teken staat van 'landbouw en visserij'.
- **27 maart: Studievoormiddag** naar aanleiding van de stopzetting van de melkquota en de impact ervan op de zuivelsector. Dit evenement vindt plaats om 10u30 in ILVO Plant, Caritasstraat 21, 9090 Melle. Aansluitend is er een bezoek aan de nieuwe onderzoeksmelkveestal van ILVO.
- **3 en 4 april:** Officiële voorstelling van de **expo 'Boter bij de vis'** op 3 april in het Hopmuseum (Poperinge) en op 4 april in de Huysmanhoeve (Eeklo) (initiatief Erfgoedcel Comeet). Deze rondreizende tentoonstelling vertelt de Eerste Wereldoorlog vanuit een nieuwe invalshoek. Hierbij staan de evolutie van de landbouw- en visserijsector, de ontwikkelingen op vlak van voedselvoorziening en de oorlogskeuken centraal.
- **29 mei:** Jaarlijkse **CAG-Contactdag** voor de erfgoedgemeenschap landbouw, platteland en voeding. Deze Contactdag gaat dieper in op de museale collecties agrarisch erfgoed. Locatie is het Lochristi Sierteeltmuseum (dorp 83, 9080 Zaffelare).

[naar boven](#)

In de kijker

Wat hebben lambiekbrouwers en trekpaardenfokkers, kaatsers en paassoldaten, Cambodjaanse Belgen en volksmuzikanten met elkaar gemeen? Stuk voor stuk houden zij **bijzondere tradities** in leven. En dat is alleen mogelijk dankzij een nieuwe generatie die de fakkel van de vorige overneemt.

Topfotograaf Jimmy Kets richtte zijn lens op tradities in het Pajottenland en de Zennevallei en focuste hierbij vooral op de nieuwe generatie die het erfgoed ter harte neemt, verderzet en er haar eigen ding mee doet. Het eindresultaat is de **fototentoonstelling 'Erfgoed & Zonen'** met treffende beelden

die vertellen hoe tradities zich hier en nu ontwikkelen.

De tentoonstelling kan je nog **tot 5 februari** bezoeken in Westrand, het Cultureel Centrum van Dilbeek (Kamerijklaan 46). De expo zal later op het jaar te bezichtigen zijn in Den Ast te Halle. Het bijhorende fotoboek is te koop via de **Erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei**.

De expo is een realisatie van de Erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei. Meer informatie is terug te vinden op **MailScanner has detected a possible fraud attempt from "www.erfgoedcelpz.be" claiming to be www.erfgoedenzonen.be**.

Foto: © Jimmy Kets

[naar boven](#)

TELEX

Een selectie van nieuwsberichten en evenementen uit het erfgoedveld van landbouw, platteland en voeding. Lees de volledige telex op **Het Virtuele Land**.

Het **Museum voor de Oudere Technieken** zoekt vrijwilligers die willen helpen bij educatieve activiteiten of die zelfstandig activiteiten kunnen begeleiden. Interesse? Neem dan contact op met Jan Selleslagers via **info@mot.be** of bel 02 270 81 11.

Er zijn twee nieuwe erfgoedcellen opgericht: **Kusterfgoed vzw**, het intergemeentelijk samenwerkingsverband van Oostende, Middelkerke, Blankenberge en De Haan; en **Zuidwest**, de culturele verbinding tussen de dertien gemeentes in Zuid-West-Vlaanderen.

Op 28 januari geeft Diane De Keyser de lezing '**Nieuwe meesters, magere tijden: eten en drinken tijdens de Eerste Wereldoorlog**' te Holsbeek.

Op 27 januari gaat de **Kick-off collegagroep 'Verhuizen van documentaire collecties'** door in Lier.

De studiedag '**De spin in het web. Kleine musea & netwerken**' vindt plaats op 28 februari in Lokeren.

Beeldspraak

Het Karrenmuseum uit Essen voltooide in 2013 het onderzoeksproject 'Inventarisatie en typologering van bespannen landbouwvoertuigen in Vlaanderen'. Onder leiding van collectiebeheerder Marin Menu

bestudeerde men de voertuigen uit diverse erfgoedcollecties op basis van hun typologische kenmerken. CAG was partner in het project.

Tot in detail werden maten opgemeten, foto's genomen en constructiekenmerken genoteerd. Met deze resultaten gingen ze aan de slag en stelden ze een schema op van verschillende typologische groepen en hun onderlinge relaties. CAG heeft deze geïnventariseerde voertuigen mee opgenomen [in de beeldbank](#). Voor deze beeldspraak hebben we enkele voertuigen voor jullie uitgelicht.

Het volledige onderzoeksrapport en het typologisch schema zijn vrij raadpleegbaar op de [website van het Karrenmuseum](#).

[naar boven](#)

Driewielig, getrokken voertuig met kantelbaar laadvlak voor het vervoer van lasten (Kar (drie wielen, kantelbare bak)), 1850 - 1930 © Provinciaal Museum Bulskampveld. [Meer info](#).

Tweewielig, getrokken voertuig met kantelbaar laadvlak en los voorstel voor het vervoer van lasten (Kar (twee wielen) met voorloper), 1880 - 1930 © Karrenmuseum Essen. [Meer info](#).

Door mens of lastdier getrokken voertuig met glijbomen voor het vervoer van lasten (slede), 1880 - 1930
© Koninklijke Heemkring De Botermolen. [Meer info.](#)

Vierwielig, getrokken voertuig met laadbak voor het vervoer van lasten (Wagen (vier wielen)), 1880 - 1930
© Openluchtmuseum Bokrijk. [Meer info.](#)

www.HetVirtueleLand.be

--

This message has been scanned for viruses and dangerous content by [Amsab-ISG](#) and is believed to be clean.